18DE JAARGANG No. 496. ZATERDAG 5 SEPTEMBER 1908.

DE MENSCH IS GODD'LIJK! IN HEM WOONT GEWIS EEN GOD, HET SCHOONE BEELD DER GODHEID ZELVE
WIJK DUS GEEN SCHREDE VAN UW MENSCH-ZIJN!

REDACTIE:
BALTHASAR FLORISZSTRAAT No. 1,
AMSTERDAM.

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING.
PER 3 MAANDEN 40 CT. BUITENLAND FR. P. POST
PER JAAR f 2,65. BELGIË FR. P. P. PER JAAR f 1,85.

ADMINISTRATIE:
BALTHASAR FLORISZSTRAAT No. 1,
AMSTERDAM.

DE MENSCH.

„Gij hebt hem slechts een weinig minder dan de Elouhim gemaakt, met eer en majesteit hebt gij hem gekroond." Psalm VIII : 6.

Een weinig minder dan het Eng'lenkoor,
Dat eensgezinde heir der Elouhim,
Dat saâmverbonden door eenzelfde Geest,
De groep der werelden in aanzijn riep;
Een weinig minder slechts is dus de mensch. —
De mensch,die zonder kennis van zichzelven,
In de aarde wroet om schatten op te delven.

Een weinig minder dan de godenschaar,
Wellustig dienend, zoo den allerhoogsten Geest,
Die naamloos is, verheerlijkt in hun doen.
Een weinig minder slechts de *mensch*,
de MENSCH! —
Misleid door 't slavental, dat dienend hem
Behulpzaam wezen moet bij 't opwaarts groeien,
Ziet men hem vaak in slavendienst verschroeien. —

Wees meester, mensch! van 'tgeen ge noemt uw Zelf;
Uw zoogenaamde *lagere* natuur
Moet dienstbaar worden bij uw mensch'lijk zijn.
Uw lagere natuur is in zich goed.
Doch gij als mensch moet meester zijn, geen slaaf.
Zoodra gij haar bemeestert zult gij merken,
Hoe heerlijk zij u dient bij mensch'lijk werken.

Melchi-zedek.

II.

Het priester- en hoogepriesterschap in den mensch.

Een philosofische beschouwing van Genesis XIV.

„Daarom komende in de wereld, zegt hij: „„Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt mij een lichaam toebereid; brandoffers en zondeoffers hebben U niet behaagd. Toen zeide ik: Zie ik kom (in de rol des boeks is van mij geschreven) om Uwen wil te doen o God (Elouhai)."''' Terwijl hij te voren zegt: „„Slachtoffers en offeranden en brandoffers en zondeoffers hebt Gij niet gewild, noch hebben U behaagd, die naar de wet geofferd worden) zeide hij daarna: „Zie, ik kom, om Uwen wil te doen." Hij neemt het eerste weg om het tweede te stellen."

Hebreën X : 5—9. Psalm XL : 7—9.

Voorwaar, Zelfkennis, volledige zelfkennis geeft licht over verhalen die steeds gesluierd (occult) blijven voor den onontwikkelden mensch, al heeft deze ook een volledige schat van aardsche kennis, door zelfoefening verkregen. Zelfs het leven en het zich inprenten van de »geheime leer«, de kabbala in verschillende vorm, geeft den zoodanige geen ontsluiering, die onthuldt de innerlijke leering, die deze oude zoogenaamde eenvoudige verhalen bevatten. Levenservaring gepaard met innerlijke onthulling geeft alleen de volkomen ontsluiering.

Ontwijfelbaar echter ontvangen we veel licht over de beteekenis der oude verhalen, wanneer het ons gegeven wordt de sleutels te kennen, die door de schrijvers in de persoonlijke benaming der individualiteiten gelegd zijn. Zelfs een zeer oppervlakkige vertaling dier namen geeft reeds een lichtstraal over de beteekenis van het meegedeeld wordende. Spoedig bemerkt men dan reeds dat een diepere zin achter de omhulling verborgen is. Gelukkig hij, die dan in zich de leeraar vindt, die hem, door innerlijke aanschouwing van het zelfdoorleefde, het medegedeelde leert verstaan. Immers dan wordt het oogenschijnlijk eenvoudige verhaal, een leerende wegwijzer voor het verdere leven.

In Genesis XIV : 1—4 leest men volgens de Statenvertaling:

»En het geschiedde in de dagen van

Amraphel des konings van *Sinear*, *Arioch's* des konings van *Ellasar*, *Kedor Laomer's* des konings van *Elam*, en *Tideal* des konings der *volkeren;* Dat zij krijg voeren met *Bera* koning van *Sodom*, en met *Birsa* koning van *Gomorra; Sinab* koning van *Adama;* en *Semeder* koning van *Zeboïm*, en den koning van *Bela*, deze is *Zoar*.

Deze allen voegden zich tesamen in den dale *Siddim*, dat is de Zoutzee.

Twaalf jaar hadden ze den *Kedor Laomer* gediend; maar in het *dertiende jaar* vielen ze af.«

Het werd mij gegeven éene sluier der zeven, die dit verhaal omhullen gedeeltelijk te mogen oplichten voor hen, die inderdaad begeerig zijn den priester en hoogepriester in zich te leeren kennen. Deze hebben ontwijfelbaar reeds herhaalde malen de waarschouwende en leerende aanwijzing ontvangen van den oude leeraar, die zeide: »*Weet gijlieden niet dat uwe lichamen tempelen des heiligen geestes zijn?*"

Voor hen toch zijn allen zoogenaamd wordende tempels, niets meer dan symbolische afbeeldingen van vergaderplaatsen waar voorheen, en hoogst zeldzaam heden, diegenen bijeen zijn, welke door zelfkennis als levende tempels van den allerhoogsten Geest enkele oogenblikken gedurende het pelgrimsleven in de eeuwigheid zich bevinden.

Hun »lichamen tempelen des H. Geestes.« De aardsche woning en werkplaats hunner ziel vinden zij hier in dit verhaal beschreven, en de heerschappen, die in botsing geraken, tijdens een overgangstijdperk, vinden zij hier met namen genoemd. De menschelijke ziel met de benaming *Abram* = hooge vader, aangeduid, doorleeft een tijdperk waarin een strijd plaats vindt, die een zegenrijke uitkomst heeft, namentlijk de openbaarwording van den Hoogepriester in zich.

Amraphel, koning van *Sinear*, duidt aan = *de verbondenen* uit de *sfeer van Saturnus*, de *heerscher* in de *sfeer* van *Nimrod*, de *geweldigen;*

Arioch, koning van *Ellasar* is de *Edele heerscher* in de sfeer *der verbinding van hoog* en *laag, berg* en *dal;*

Kedor-Laomer, koning van *Eilam* is de *dienstdoende saambinder* in de sfeer die van *Oostersche gloed tintelt;*

Tideal koning der *volken* (Goiiem); is de *glinsterenden lichtgevende glans*, als heerscher in *de wirwar der volken;*

En deze staan tegenover de vijf andere gewordene vorsten, namelijk:

Bera koning van *Sodom*, als *gave, geschenk*, een heerscher over *een vesting;*

Birsa koning van *Gomorra*, de *sterke, dikke* heerscher in een *scheur*, 'n *kloof*, 'n *inham;*

Sinab koning van *Adama*, de *majestieusche vader* als heerscher over de *roode aarde;*

Semeder koning van *Zeboïm*, als *schittering der helden*, heerscher in 'n *wild oord;*

Bela-Zoär, de *opslikker, verslinder*, doch de *geringe*.

Dit strijdheer kwam bijeen in het dal *Siddim* = het dal der vlakten genaamd, waarmede aangewezen wordt, dat door ontwikkeling de plek bereikt is waar de vijf heerschende intelligentiën tegen de tot nu toe vier overheerschenden, de strijd streden.

De getallen 12 en 13 zijn evenzoo symbolisch. *Twaalf* geeft hier het tijdstip der onbewuste dienstbaarheid, en *dertien* dat der zelfontwikkeling aan, waarop een hoogere trap in de evolutie bestegen wordt.

De sfeer van *Saturnus* is de hoogst ontwikkelde aardsche sfeer, waar het aardsche verstand als meester de scepter voert; waar de natuur in al haar maagdelijke zuiverheid een wezen heeft doen ontstaan, dat de vruchten der ontwikkelingsrijken, dat het doorwandeld heeft in verhoogde vorm zien doet. Met andere woorden: het mineraal-, plant- en dierenrijk treedt nu in een sfeer, waar de vrucht dezer ontwikkelingsgang een hoogere vorm moet aannemen. Dit is het tijdstip, waarop de gehoorzaamheid, wordt opgezegd, aan het blindelings volgen, dat tot heden, een zeker heerlijke toestand was, maar dat van heden af opgevolgd moet worden, door een bewuste zelfverantwoording.

De verschillende intelligentie vereenigd onder den meester in eigen kring zullen nu gezamentlijk onder een meester gebracht worden, die elk in zijn sfeer, de hoogste volkomenheid zal doen bereiken, zoodat een harmonie bereikt kan worden, die elk ten goede komt.

Deze ontwikkelingsgraad der natuurlijke evolutie kan echter niet bereikt worden, en deze strijd kan zeker niet met zegenrijke vrucht voor allen strijdende gestreden worden zonder de hulp van een bijwonende vreemdeling, de *Abram* van het verhaal, de *menschelijke* ziel; welke we nu nader moeten beschouwen, zooals hij in dit verhaal beschreven wordt, tijdens het tijdstip dat ze de hoogepriester in zich ontmoet.

Wordt vervolgd.

Apollonius van Tyana.

XXXIV.

Over Kreta naar Italië.

Vervolg.

Evenzoo kwam Apollonius ook te Smyrna. De inwonenden kwamen hem tegemoet, want ze vierden juist het feest der Panioniën *). Toen hij nu het besluit der volksvergadering las, waarin men hem uitnoodigde om aan het feest deel te nemen, en daarin niets minder dan Ionischen namen vond — want een zekere Lucullus was de onderteekenaar — schreef hij een brief aan de volksvergadering, waarin hij hun dit barbarisme voorhield. Ook een zekere Fabricius en soortgelijke namen vond hij in dit geschrift; en zijn brief toont aan dat hij zich hierover scherp uitliet.

Toen hij nu des anderen daags onder het volk optrad, zeide hij: »Wat is dit voor een mengvat?« »Een panionisch,« was het antwoord. Toen schepte hij, en terwijl hij het uitgoot sprak hij: »O Goden, gij beheerschers van Ioniën, vergun aan deze fraaie kolonie, dat deze zee haar gevaarloos blijve, en aan dit land geen onheil door haar gebracht worde, noch de aardbever Aegaeon **) deze plaatsen ooit beroeren!" Dit zeide hij echter profeteerend, omdat hij, volgens mijne meening, het ongeluk voorzag, dat later inderdaad Smyrna, Milet, Chios, Samos en vele andere plaatsen van Ioniën overviel.

Toen hij nu gewaar werd dat de Smyrnaërs zich toelegden op de wetenschappen, verheugde hij zich hierover, en bracht hen in begeestering door de groote waarde der wetenschappen aan te toonen; hij onderwees hen, dat de Zelfontwikkeling meer waarde had, dan zich toe te leggen op ijdele pracht en praal, die door grootsche gebouwen een stad versieren. Want hoewel hun stad, de fraaiste onder de zon was,daar de zee hun eigendom en eeuwigdurende lente hen ten deel viel, was het meer heerlijker met mannen gesierd te zijn, dan met schoone hallen, fraaie schilderijen en met goud! want gebouwen — zeide hij — blijven waar ze zijn, en worden nergens op aarde gezien dan op de plek waar ze zich bevinden; eervolle, bekwame mannen echter worden overal gezien en gehoord en brengen de plaats waar ze geboren zijn, blijvende roem — denk aan het beeld van Zeus, dat Pheidias in Olympia geschapen heeft — daar staat het — zooals de kunstenaar het zich gedacht heeft, — groote mannen echter komen overal en evenaren de Zeus van Homeros, die deze dichter in velerlei gestalten heeft uitgebeeld, bewonderenswaardiger dan de elpenbeenen van Pheidias; die is aan de plaats bevestigd, en deze leeft overal in den hemel.

Ook over het stadsbestuur philosofeerde Apollonius met die van Smyrna, wijl hij bij hen verschillende uiteenloopende meeningen vond. Hij vond hen in *oneenige eendracht*, en toen ze deze uiting paradox noemden, omdat ze zijne meening niet begrepen, verklaarde hij hen ze op volgende wijze: Wit en zwart kunnen onmogelijk een zijn, ook kan men op verstandige wijze geen zoet en bitter samenvoegen, maar in eendracht zij tweedracht werkzaam tot heil van 'n staat. Ik meen dat zoo, ging hij voort: oproer, dat naar 't zwaard doet grijpen, en tot wederzijdsche steeniging der burgers voert, zij verre van de staat, maar de opvoeding der jeugd, der wetten en der mannen heeft ze noodig, om bekwaam te worden in woord en daad. Daarom is een wetgever voor gemeenschappelijk heil, voor beste beraadslaging, voor de beste beheering, voor de beste uitvoering bij gezantschappen of beamten, — deze ijver, meen ik, is een goede en heilzamen, hij roept in het leven een wedstrijd voor gemeenschappelijk heil. Den Lacedemoniërs, evenwel, dachten in vroegere tijden, dat het dwaas was, dat elk zijn bizondere meening over

*) „*Panioniën*", het feest van „Geheel Ioniën", was aan den zeegod geheiligd, die in geheel Griekenland, overeenkomstig de natuur van het land bizonder geëerd werd. Diodor. Sic. 15, 49, herinnert hieraan, en bewijst dat de negen steden van Ioniën dit feest gezamentlijk gevierd hebben.

**) .... den reus met honderd handen; den *Briareus*, zoo noemen hem de Hemelschen, doch *Aegaeon* ieder menschenkind. zooals Homeros hen noemde, zie: Ilias I, 402.

de beste staatsleiding uiten; slechts in de krijgskunde bekwaamden ze zich, daarmede alleen bemoeiden zij zich allen, daarop richtte elk zijn geheele kracht. Mij echter schijnt het beste te zijn, wanneer ieder naar zijn vermogen doet, wat hij geleerd heeft. Want wanneer de een als volksredenaar, een als wijze, een als vermogend man, een door zijn goedheid, een door zijn gestrengheid en begeerte naar gerechtigheid tegenover de verkeerde, een door reinheid van wandel het gemeenschappelijk welzijn nuttig is, dan zal zulk een staat zeker zich in een goede, ja zelfs in voortreffelijken stand bevinden.

Terwijl hij zoo sprak, zag hij een driemaster uitzeilen, en de scheepslieden op dezelven allen ernstig bezig. Hierop maakte hij de aanwezenden opmerkzaam en zeide: Ziet eens dit scheepsvolk aan, de roeiers bestijgen de booten, andere lichten en leggen vast de ankers, anderen reven de zeilen naar de wind, anderen op achter- of voordek houden de wacht. Verzuimt een nu zijn plicht of doet hij iets zonder zaakkennis, zoo zullen ze een slechte reis hebben, en storm onder elkander verwekken. Zijn ze echter onder elkaar vol wedijver en elk strevende het beter te maken dan de anderen, dan gaat alles goed, het bereikt gelukkig zijne haven, en het eigen inzicht wordt zoo de beschermende zeegod.

Wordt vervolgd.

OCCULTISME EN THEOSOFIE.

Slot.

(Vervolg uit UIT MIJN LEVEN).

door Dr. FRANZ HARTMANN. Medegedeeld in »Neue Lotusbluthen« en vertaald door Johanna van D. W.)

Te vergelijken bij deze zeldzame magische verschijningen, zijn de reeds algemeen bekende en alledaagsche verschijnselen van het spiritisme slechts kinderspel. Ook hebben dergelijke dingen evenals alle wetenschappelijke proeven, geen werkelijke waarde wanneer zij slechts ter verlustiging of ter bevrediging der nieuwsgierigheid aangewend worden. Het doel van alle proefnemingen en ook van alle waarnemingen van natuurverschijnselen is, de oorzaken en de wetten waarop zij berusten te leeren kennen en zoo door het uiterlijke tot het innerlijke, door den schijn tot de werkelijkheid te geraken. Het doel van de verschijning van het spiritisme was het blinde rationalisme te verdringen en er een zekere klasse van menschen op opmerkzaam te maken dat hun weten nog niet het toppunt van volkomenheid bereikt heeft en dat er, zooals Shakespeare zegt, dingen zijn tusschen hemel en aarde »waarvan onze schoolwijsheid nog niet droomen kan.« Dergelijke dingen worden heden ten dage nog slechts door het onverstand geloochend, doch nog grooter afstand bestaat er tot de erkentenis der wetten, welke ze beheerschen.

Aan berichten over belangrijke verschijnselen op het gebied van spiritisme is tegenwoordig geen gebrek; zij duiken aan alle hoeken en einden op en vooruitstrevende geleerden bemoeien er zich mede. Ik heb in mijn »gedenkwaardige herinneringen« van mijn ervaringen te dien opzichte geschreven en zou er nog zeer veel kunnen bijvoegen· doch verhalen van onopgehelderde verschijnselen bewijzen nog niets en ik geloof ook, dat de meeste van mijn lezers reeds in nauwere familiekring dingen ondervonden hebben welke tot het zoogenaamd »Nachtgebied der natuur« behooren en stof tot nadenken gaven.

De natuurwetenschap heeft te maken met de wereld der verschijnselen, hetzij dit occulte of alledaagsche gebeurtenissen betreft. In den waren zin des woords verheft de theosofie boven het rijk der verschijningen tot de erkentenis van het wezen der dingen, boven het rijk der waarschijnlijkheden, tot het licht der waarheid. Tot dit licht kan de mensch slechts daardoor geraken, wanneer het in hemzelf openbaar wordt. Licht kan zich slechts met licht vereenigen. Theosofie is (gelijk de Apostel Paulus leert) geen verstandelijk weten (wereldwijsheid) maar de verborgen wijsheid van God. Theosofie is de zelferkentenis van God in den mensch. Niemand kan zichzelf waarlijk erkennen als iets wat hij niet is en teneinde in het diepste heiligdom van zijn hart zich als god te erkennen moet de mensch tot het bewustzijn gekomen zijn van datgene wat goddelijk in hem is, dat wil zeggen met het ware goddelijke zelf, den Geest Gods vereenigd zijn.

Deze vereeniging kan niemand door persoonlijke zelfzuchtige inmenging tevoorschijn brengen, de mensch kan slechts de wetten opvolgen en ernaar trachten de voorwaarden na te komen, onder welke de openbaring van het licht der zelferkentenis in hem kan plaats vinden en de aanwijzingen hiervoor zijn in alle godsdienst systemen besloten. Bij de Christenen luidt het: »Hebt God lief boven alles en uw naasten als u zelf.« Bij de Boedhisten wordt geleerd: »Het hart te zuiveren, het kwade te laten, naar het goede te streven: dit is de godsdienst aller verlichten. Alle uiterlijkheden, ceremoniën enz. zijn ten hoogste hulpmiddelen en zelfs voor diegene welke eraan hecht slechts beletselen.

De eerste vereischte om tot de ware zelferkentenis te komen is, zooals reeds de groote wijze Sankarachârya leerde het bezit van de bekwaamheid om in het eigen binnenste het blijvende »ik« van de niet blijvende, aangenomen zelfheid, het onsterfelijke van het sterfelijke het wezen van de persoonlijkheid te onderscheiden. Wel heeft ieder normaal mensch het gevoel, dat iets hoogers, iets dat boven zijn dierlijke natuur staat bij hem de bovenhand heeft doch deze zijn hoogere natuur kan eerst dan bij hem openbaar worden wanneer zijn persoonlijke begeerten en hartstochten bij hem stil staan en zijn gedachte van het vergankelijke afgeleid en naar het eeuwige gericht is. Daarmede wordt niet bedoeld het dwepen en droomen van den idealist; niet in den slaap, doch met het volle bewustzijn gaat de mensch binnen in het rijk van God, het rijk der goddelijke erkentenis; wel echter behoeft het stilte opdat dit rijk bij hem binnentrekken kan.

Evenals de groei der planten in alle stilte voortgaat zoo geschiedt ook de geestelijke wedergeboorte zonder leven en geschreeuw. Daarbij heeft eene geestelijke opvoeding plaats, waardoor het geestelijk lichaam in den mensch gevormd wordt. Die opvoeding haalt de ziel uit het makrokosmos (Boedhi trekt Boedhi aan) en elke verheffende heilige gedachte, welke den mensch doordringt, brengt hem nader tot den goddelijken toestand en vermeerdert zijn geestelijke kracht. Dit is de macht van het »gebed« wanneer het niet uit de phantasie doch uit het hart komt. Er zijn tegenwoordig een menigte zoogenaamd »occulte leerscholen« waarin men tegen betaling schijnbaar onderricht wordt hoe men door een of ander hokuspocus tot adept geraken en occulte krachten ontvangen kan, doch zonder den bijstand van den heiligen geest helpen al deze, vasthouden van den adem en soortgelijke »Yoga-oefeningen« niets en leiden ten hoogste tot zwarte magie want daar waar de geest van zelfzucht en ijdelheid heerscht daar ontbreekt deze heilige geest der waarheid en de gedachten vormen welke door de begeerten van den aardgeest geboren worden, trekken soortgelijke wezenheden uit de onderwereld aan. Daar wordt inplaats van een engel een duivel in den mensch opgewekt en dit is de reden waarom er zoovele »gevallen engelen« d.w.z. moreel en geestelijk mislukte »occultisten« en pseudo magiërs zijn die door zelfmoord of in het gekkenhuis aan hun eind komen.

»De uitoefening van het Yoga« is in den grond niets anders dan de uitoefening van de zelfbeheersching, zij bestaat daarin dat de mensch zijn lagere natuur door de in hem wonende kracht van zijn betere erkentenis beheerscht. Alle uiterlijke middelen als »Yoga-stelling«. Regelen van den adem enz. zijn slechts hulpmiddelen daartoe en helpen niets zonder den geest. Hij die zichzelf eenig genot ontzegt, en dit niet uit een alledaagsch »plichtsgevoel« noch om eenig persoonlijk voordeel doet, doch slechts uit die erkentenis welke voortkomt uit het bewustzijn van zijn hoogere natuur, die is reeds een trede hooger in zijn occulte ontwikkeling gekomen en heeft een stap voorwaarts gedaan op den weg der innerlijke verlichting. Wie heeft leeren onderscheiden tusschen zijn onsterfelijk ik en zijn vergankelijke persoonlijkheid, die heeft zijnen meester gevonden. Hij is dan zijn eigen meester en zijn persoonlijkheid is zijn leerling welke hem ter opvoeding toevertrouwd is. Beiden zijn in dit tijdelijke leven tot een verbonden, waardoor de leiding een innerlijke is en veel krachtiger wordt, dan wanneer zij uiterlijk ware, doch desniettegenstaande zijn de beiden van elkander onderscheiden. Persoonlijkheden zijn in den grond gedachtenvormen, welke komen en gaan, zij verdwijnen met al het zelfzuchtig verkregene hetzij na korten of langen tijd, na den dood van het materieele lichaam en worden wedergeboren. Zij zijn de kleederen, welke het ware zelf (hetwelke de meeste menschen niet kennen) bij zijn intrede in de verschijningswereld aantrekt en bij zijn uittreden in de Garderobe achterlaat; doch het ware zelf de meester, bestaat. Hij is het groote ik en de persoonlijkheid het kleine.

Wanneer het kleine zich in het groote weervindt dan is het onsterfelijk in hem.

Ervaring van een waarheidzoeker.

(Vertaald uit »Neue Lotusbluthen«.)

Het zij verre van ons, om ons vroolijk te willen maken over de zwakheden van een sterveling en nog veel verder over dien van een God; doch het avontuur hetwelk een waarheidzoeker in New-York bij den beroemden Sri Ayamya Guru Paramahamsa beleefde, toen hij bij hem naar hoogere verlichting zocht, is zoo leerrijk dat wij gelooven het niet aan onze lezers te mogen onthouden; daar deze zonderlinge heilige ook vele aanhangers heeft in Berlijn en Weenen.

Zijn heiligheid Mahatma Agamya, zooals hij zich noemde, een Brahmaan van onbeschrijflijke leelijkheid en brutale manieren, had zeven jaar lang naakt in een hol in een woud van den Hymalaya geleefd en daardoor den hoogsten graad van volkomenheid, Zelferkentenis, Alwetenheid, Zelfbeheersching en hemelsche vrede verkregen. Hij bevindt zich thans in zijn laatste inkarnatie op den drempel van het Nirwana, de hoogste zaligheid, en was naar Europa en Amerika gekomen om den volkeren van het Westen, die nog genoegen vinden in het tijdelijke, wijsheid te leeren. Hij had het in zijn macht door zijn wil zijn pols te laten stilstaan en verwekte daardoor groot opzien. De bladen brachten berichten uit over hem, lieden uit allerlei klassen, doktoren, professoren, bankdirecteuren, journalisten,mannetjes en vrouwtjes stroomden naar hem toe om zijn leerlingen te worden. Onder hen bevond zich ook een medewerker van »Pearson's Magazine« welke omtrent zijn bezoek onder anderen ook het volgende mededeelt:

De Mahatma was gekleed in geel costuum met bruinen tulband en bezig in tegenwoordigheid van zijn scholieren vedasche zangen in een phonograaf te zingen. Toen het instrument zijn toonen teruggaf, schreeuwde hij luidkeels en klapte in de handen. Onder de aanwezigen bevond zich een waarheidzoeker uit New-York met zijn jonge vrouw. De Mahatma sprak toen van de onuitsprekelijke zaligheid die het gevolg is van zelfbeheersching. Stilte als van het graf heerschte in het vertrek, al het wereldlijke werd vergeten.

Daarop bewogen zich de lippen des Heiligen weder en hij sprak:

»Er zijn in Amerika geen mannen. Het zijn alle vrouwen. Ik ben de eenige man in deze omgeving. Ik alleen weet dat de vrouwen vertrapt moesten worden, evenals dit in Indië geschiedt. Wij straffen en kastijden ze, sluiten ze op en leeren ze zwijgen wanneer mannen spreken. Hier is dit ongelukkig niet zoo. De mannen zijn allemaal vrouwen en gekken.«

»Ik vrees, dat gij de Amerikaansche vrouwen niet kent,« zei de vrouw van den waarheidzoeker. »Het ware best mogelijk dat er dingen zijn, die een man, misschien zelfs een groot Mahatma, niet begrijpt.«

»Ik weet alles,« zei de Mahatma, »ik ben God. Ik weet, dat de vrouwen in Amerika arglistig en hersenziek zijn, dat de beste vrouw nog veel lager staat dan de slechtste man, en dat de vrouwen door hun listen de mannen tot slaven maken. Wij in Indië sluiten ze op. Wij laten ze niet uitgaan.«

»Misschien zouden zij, wanneer ze uitgaan mochten, de mannen beter leeren kennen en minder achting voor hen hebben.«

Dit antwoord voerde den Mahatma tot woede. Zijn gezicht nam een strenge uitdrukking aan, zijn neusvleugels bewogen zich, zijn oogen trokken zich samen en haat sprak uit zijn wezen. »Ik zeg dat alle Amerikanen vrouwen zijn! Het zijn allemaal gekken,« herhaalde hij met een zegevierend gebaar en zwellende borst.

Daarop verhief zich de waarheidzoeker. »Kom lieve« zeide hij tot zijne vrouw, »ik geloof dat wij genoeg gehoord hebben van dezen kleurling van Bombay.

De reuzengestalte des Mahatma's sprong op; met gebalde vuisten en door toorn vervoerd sprong hij vooruit, stampte met de voeten en schreeuwde voortdurend: »Ik ben geen kleurling van Bombay«.

Hij voelde zich oogenschijnlijk getroffen. Hij sidderde en schokte van het hoofd tot de voeten sprong herhaaldelijk met beide voeten in de hoogte terwijl de tulband op zijn hoofd heen en weer ging en zijn kleed fladderde. Zijn woedend geschreeuw werd door het gansche huis gehoord. »Ik zal u vernietigen« riep hij tandenknersend, terwijl hij met zijn harde vuisten den waarheidzoeker onder de oogen kwam.

»Raak mij niet aan met je vuile handen« sprak deze. De Mahatma stiet een gehuil uit als van een wild beest. De beenderen van zijn gezicht vertrokken krampachtig het wit van zijn oogen werd zichtbaar en de halsaderen zwollen op.

»Gij zijt mijn slaaf« schreeuwde hij terwijl hij zijn handen hoog boven zijn hoofd hief en in de hoogte sprong zoodat de grond schudde. »Ik zal u vernietigen«.

»Gij zijt een humbug« antwoordde de waarheidzoeker kalm.

»Ik ben geen kleurling van Bombay. Ik ben geen kleurling van Bombay!« ging de Mahatma voort met brullen. Hij rende heen en weer als een wild dier in zijn kooi, zijn gezicht was geheel vertrokken, zijn handen geleken op die van een wolf en zijn vingers kromden zich krampachtig in de lucht. Zijn gelaat was door haat verwrongen.

»Ik zal jelui doodslaan« krijschte hij.

»Gij moet aan een dokter of aan de politie overgeleverd worden« zeide de waarheidzoeker, terwijl hij met zijn vrouw het vertrek verliet en de trap afging.

Middelerwijl kwamen door het schreeuwen al de menschen in het huis bij elkaar. De secretaresse en de japansche dienaar stonden sidderend daar; een dikke leerlinge van den meester kwam en keek met een paar lodderoogen de vertrekkenden na terwijl ze ontstelt de handen ophief. Het gebrul van den Mahatma was oorverdoovend. Hij keek over de trapleuning, schudde zijn vuisten en schreeuwde in een adem: »Verdomde gek! Verdomde gek! verdomde gek«. Men kon hem van verre op de straat hooren.

De waarheidzoeker echter glimlachte en sprak:

»Met de zelfbeheersching van dezen Hindoe schijnt het richtig te zijn; doch zij past niet goed in New-York. Sic transit gloria mundi!

„De Zevende”.

In het Licht en Waarheid-nummer van 13 Juni l.l. stond onder vorenstaanden titel een bericht waarin werd medegedeeld, dat de Penningmeester van de Centrale Kas zijn ontslag had genomen, dat zijn beheer na nauwkeurig onderzoek bleek de sporen te dragen van ijver en trouw en dat zijn opvolger nu proef af zou gaan leggen van zijn bekwaamheid. Niets zou mij liever zijn dan dat!

Maar om dat te kunnen doen is het een eerste vereischte dat men me iets te doen geve! En tot nu toe bleef helaas mijn werkzaamheid aan het beheer der Centrale Kas tot weinig of niets beperkt!

Geldt hier het spreekwoord »Onbekend maakt onbemind« en mag ik me niet verheugen in uw vertrouwen, zooals m'n voorganger? Of moet ik een andere oorzaak zoeken voor mijn gedwongen werkloosheid, die mij werkelijk zeer zwaar valt en me verdrietig aandoet?

Ik hoop dat de medewerkers aan »Wie denkt, Overwint« medelijden met me zullen hebben en me voortaan werk, druk werk zullen verschaffen.

De Penningmeester.

VERANTWOORDING.

Ontvangen abonnement met steunpenning van:

P. E. K. te Chicago f 2,72.

De Administratie.

VOORDRACHTEN.

ROTTERDAM 6 Sept., voorm. half elf uur, »*Nutsgebouw*«, Oppert. Onderwerp: De menschelijke ziel, haar familie, bondgenooten en tegenstanders.

DEN HAAG 6 Sept., 's avonds *zeven* uur, Geheelonthouders-Koffiehuis, Nieuwe Molstraat 19. Onderwerp als te Rotterdam.

ZAANDAM 11 Sept., 's avonds *acht* uur, bij D. RIET, Vaartstraat 2. Onderwerp: De menschelijke ziel, haar familie, bondgenooten en tegenstanders.

HAARLEM 13 Sept., voorm. half elf uur, *Gebouw »De Toekomst”* G.O.L., Kl. Houtstraat 44, ook ingang Schachelstraat 35. Onderwerp: De menschelijke ziel, haar familie, bondgenooten en tegenstanders.

AMSTERDAM 13 Sept., 's avonds **acht** uur, »ONS HUIS,« Frans Halsstraat 39. Onderwerp als te Haarlem.

WORMERVEER 14 Sept., 's avonds *zeven* uur, bij KRAAIJER, voorheen Koffiehuis van den Volksbond, Onderwerp: De menschelijke ziel, haar familie, bondgenooten en tegenstanders.

HAARLEM 18 Sept., voor »De Dageraad« Onderwerp: Het dogma van de Transsubstantiatie.